

# AZENARIO BETE MISTERIO

Ezizena: AGER

Ekainari zazpi egun ostu zizkion egutegiak eta, hala ere, Ekiñek muturtuta jarraitzen zuen oraindik gurasoekin. Astebete zeraman pipertuta eta munduarekin haserre, bere kasketa amaigabe hartan tematuta, gurasoei hitzik zuzentzeko inolako intentziorik gabe. Aita-amek, beharbada, bazuten erruaren zati pixka bat, agian kulparen hiru laurden edo... Erdia baino gehixeago, behintzat, seguru. Gogorra behar zuen neskato batentzat hiria utzi, lagunez ahaztu eta baserri mundura egokitzea. Hori ez zen modakoa, duda-mudakoa baizik. Dena den, ez zen gurasoena errua bete-betean, baina Ekiñeren buru gogorrean ez zen halakorik sartzen.

*-Bozkatzeko aukerarik ere ez didazue eman!*—egin zuen purrust kotxean sartu eta gurasoei hitza ukatu baino zazpi egun lehenago. Lore ere bere ondoan zihoan kotxean, baina isilik. Izan ere, oraindik ez zuen hizketan ikasi eta ez zen hitzik kanporatzeko gai. Ahoa zabaldu eta jaten bakarrik ikasi zuen ordura arte. Jaten eta bizpahiru pauso ematen, mozkorrek bezala balantzaka.

Ekainaren zazpia zen eta Ekiñerentzat barkaezina zen etxebizitzaz aldatu izana. Gorroto zituen gurasoak eta baserri handi hura. Ez zuen baserririk behar. Ez zituen ikusi ere egin nahi aitak erosi berriak zituen untxikumeak eta are gutxiago automobila bezala ikuiluan aparkatuta zegoen behi txuri-beltza. Ez zuen baratzik nahi, ezta oiloek errundako arrautz freskorik ere. Bakarrik egon nahi zuen bere gelan, Loreri bere atsekabea kontatu eta estu besarkatu, hori besterik ez. Gurasoak serio jarri eta zeregina eman zioten arte.

*-Bihartik aurrerako zure lehen lana, andereño, baratzerako txorimaloa egitea izango da*—agindu zion amak, Ekiñek kopeta zimurtzen zion bitartean.

Amak berriz ere hitz magikoa erabili zuen: baratza. Baratza gora eta baratza behera. Gosaltzeko baratza eta afaltzeko ere baratza. Munduan lur mutur hura baino altxor handiagorik ez balego bezala gurasoentzat. Eguneroko legatza bezain garratza zen baratza. Purrustak purrusta, txorimaloarena ez zen, ordea, hain burutazio kaxkarra. Ekiñek biziki atsegin zituen eskulanak eta gustura aritzen zen ikastolan ostiralero buztinarekin saltsan, hariarekin eskumuturrekoak egiten eta txorimaloarena agian uste baino dibertigarriagoa izan zitekeen... edo uste baino zirrargarriagoa eta misteriotsuagoa!

Amona Juanitaren lastozko txapelaz eta bizpahiru arroparekin, sekulako txorimaloa egin zuen pare bat egunetan Ekiñek. Aitak lagunduta, dena delakoa kanabera bati lotu eta baratzaren erdian iltzatu zuten tente-tente zeremonia handiz. Gainera, ekitaldiari handitasuna emateko, Ekiñek sekulako hitzaldia eman zuen baratzaren erdian gurasoak bertan zirela eta txorimaloari zuzenduz, “*baratzeko zaindari izendatzen zaitut*” bota zuen, gurasoek barreari ozta-ozta eutsi ezinik. Baratza, jada, ez zen hain garratza, edo ez zirudien hasieran bezain aspergarri, behintzat. Txorimaloaren aitzakiarekin, telebista bigarren mailara pasa zen eta kanpoko lanak ugaritzen hasi zitzaizkion neskatoari nahi gabe.

Lur eremu karratu hura handiegia ez bazen ere, supermerkatuan bezala, denetik zegoen bertan: tipulak, baratxuriak, urazak, tomateak, porruak eta baratza guztietan nagusitzen ziren protagonistak: barrabas belarrak. Guztien zaindari bihurtu zen Ekiñe eta, nola ez, xixare txikien eta barraskilo lotsagabeen etsai. Hain gustuko zituen marrubi guztiak jaten zizkieten zomorroek eta horregatik, euren atzetik ibiltzen zen beti zelatan, uzta kosta ala kosta babestu nahian. Belar txarrak kentzea zen lanik nekezena, eguzki galdatan bereziki, baina egin behar bazen, horretarako ere ez zuen herdoilik izaten belaunetan. Txapelaz lepo gaineko ganbara estali eta besoak eguzki-kremaz igurtzita, beldurrik gabe ekiten zion makurtzeko lanari eta amak, ordainetan, laranja zuku freskoaz itxaroten zion sukaldean.

Arratsalde batean, ia oharkabean, azenarioak desagertzen hasi ziren arte.

Amona Juanitak, Ekiñek urteak bete zituen egunean bertan, hamar azenario landare oparitu zizkion bilobari eta aitak lagunduta, baratzean iltzatu zituzten hamarrak, egunen batean porrusalda prestatu eta amona bazkaltzera gonbidatzeko ilusioz.

*-Nola daude gure azenarioak?* –galdetzen zion maiz amonak Ekiñeri, eta honek, paparrean kabitu ezineko harrotasunaz, “*abestia bezala, amona: handitzen, handitzen*” erantzun ohi zion, guztiak lur azpitik noiz aterako zain eta amonarekin agindutako otordua egiteko irrikaz. Azenarioak handitzen eta handitzen joan ziren neurrian, ordea, desagertzen hasi ziren eta Ekiñe zeharo haserretu zen txorimaloarekin.

*-Ez duzu zure lana ondo betetzen eta azenariorik gabe geratuko gara! –*aurpegiratu zion Ekiñek txorimaloari, baratzan bizpahiru falta zirela konturatuta.

Ekiñek ez zekien zer egin, halako ilusioa jarria zuen aspaldidanik porru eta azenario jate hartan...amonari zina egina zion eta azenarioak desagertzen baziren, amonak ere pena hartuko zuen eta...etsituta, bere gelan sartu zen. Ohean etzan eta burko azpian gorde zuen burua ostrukek bezala. Ez zuen Lorek negarrez ikusterik nahi. Akabo baratza eta akabo dena. Txorimaloa baratzetik atera eta armairuan sartuko zuen zigortuta. Merezia zuen azenarioak irensten ari zen dena delakoa uxatzeko gai izan ez zelako. Amona Juanitaren lastozko txapela kendu eta kitto, txorimalo alferrontzirik gehiago ez baserrian. Loreri ere denbora zen kasurik egiten ez ziola Ekiñek, hain lanpetuta ibilia zen bere txorimalo, marrubi, xixare, barrabas belar eta gainerakoekin...

*-Lorek ez du kalabaza piparik jan aspaldian, Eki. Agian gaixo dago...–*amak sukaldetik ozen.

Kolpetik atera zuen burua Ekiñek burko azpitik amaren esaldia entzunda. Baratzaren kontuarekin, zeharo ahaztu zitzaion denbora zela loroak piparik ez zuela jan. Astiro-astiro hurbildu zitzaion animalari eta koloretako lumak goxotasunez igurtzi zizkion. Ekiñek hatza luzatu zion eta Lorek neskatxaren hatzean pausatzeko atzaparra zabaldu zuen. Mokoan laranja koloreko arrastoak nabarmen.

*-Lasai, Lore. Nik erosiko pipak, baina azenarioak porrusaldarako dira, entzun? –*esan zion Ekiñek maitasunez.

Maitasunez eta... azenariotasunez.